BAN CHÍNH SÁCH, CHIẾN LƯỢC TRUNG ƯƠNG
VỤ KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VÀ CHUYỂN ĐỔI SỐ.

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

Số 62-2026

Tài liệu tổng hợp thông tin, mang tính chất tham khảo

TIN TUẦN QUA

| TIN NỔI BẬT

- Sự cố gián đoạn của Microsoft cho thấy sự phụ thuộc toàn cầu vào các nhà cung cấp công nghệ cốt lõi
- Việc Jensen Huang từ chức mở màn cuộc đối đầu Mỹ - Trung về các lệnh hạn chế chip
- Vụ ngừng bay tại Mỹ phơi bày khủng hoảng ngày càng sâu sắc của mạng lưới kiểm soát không lưu
- ASEAN ký kết Hiệp định khung về Kinh tế số

| TIN QUỐC TẾ

- Nga chật vật khôi phục các số liệu thống kê chủ chốt hai tuần sau vụ tấn công mạng
- Chủ tịch Fed Warsh đánh giá cuộc cách mạng AI khi công chúng Mỹ ngày càng hoài nghi
- Ví kỹ thuật số của châu Âu có thể dễ bị truy vết hơn dự kiến
- SpaceX sẽ thử thu hồi hoàn toàn tên lửa Starship mới lần đầu tiên
- AI vươn lên dẫn đầu những mối lo ngại về hệ thống tài chính trong khảo sát mới nhất của Fed
- Cơ quan giám sát Đức cảnh báo một số hệ thống làm lạnh vẫn dễ bị tấn công mạng
- Hàn Quốc khẳng định Nvidia sẽ giữ cam kết cung cấp GPU sau khi ông Huang từ chức
- Nhà Trắng kêu gọi Quốc hội cấp 30,1 tỷ USD cho cải cách hàng không
- FACTBOX: Chuỗi dự án trung tâm dữ liệu AI trị giá hơn 3 tỷ USD của Trung Quốc sử dụng chip Nvidia
- Lãnh đạo EU tìm cách giải quyết các thách thức tại Hội nghị thượng đỉnh AI đầu tiên
- Malaysia cho biết đang điều tra liệu có chip nào liên quan đến SpeedMatrix bị tái xuất hay không
- Singapore thúc đẩy ứng dụng AI an toàn trong lĩnh vực tài chính

| TIN TRONG NƯỚC

- 25 đại học được ưu tiên đầu tư phòng thí nghiệm bán dẫn
- Hoàn thiện cơ chế xử lý vi phạm, thúc đẩy cải cách hành chính trong lĩnh vực công nghiệp công nghệ số
- Thị trường robot Việt Nam tăng trưởng nhanh do làn sóng dịch chuyển nhà máy từ Trung Quốc
- Hơn 34% người dùng di động Việt Nam đối mặt rủi ro mất tiền vì mã độc

TỔNG KẾT XU HƯỚNG TUẦN

Tuần qua, các diễn biến KHCN–ĐMST–CĐS nổi bật ở những thách thức về an toàn, tính tự chủ và khả năng chống chịu của hạ tầng công nghệ, trong khi đầu tư vào các lĩnh vực công nghệ chiến lược tiếp tục gia tăng. Nổi lên ba xu hướng đáng chú ý: (i) sự phụ thuộc vào một số nhà cung cấp công nghệ và hạ tầng số lớn đang trở thành rủi ro đối với hoạt động kinh tế, xã hội; (ii) AI tiếp tục thúc đẩy đầu tư và cạnh tranh công nghệ, song những lo ngại về hiệu quả và rủi ro tài chính ngày càng rõ; (iii) các quốc gia tăng cường phát triển năng lực công nghệ nội sinh, đồng thời đẩy mạnh hợp tác khu vực nhằm mở rộng thị trường và nâng cao năng lực cạnh tranh.

Trên thế giới, các sự cố gián đoạn dịch vụ của Microsoft, hệ thống kiểm soát không lưu Mỹ và hoạt động thống kê của Nga sau tấn công mạng tiếp tục cho thấy tính dễ tổn thương của những hạ tầng thiết yếu trước sự cố công nghệ. Tại Đức, cơ quan quản lý cảnh báo các hệ thống làm mát vẫn tồn tại lỗ hổng có thể bị tin tặc khai thác, cho thấy rủi ro an ninh mạng ngày càng lan sang hạ tầng vật lý.

Trong lĩnh vực AI, các tín hiệu về rủi ro tài chính xuất hiện rõ hơn. Khảo sát mới của Cục Dự trữ Liên bang Mỹ (Fed) cho thấy AI đã trở thành một trong những mối quan ngại hàng đầu đối với ổn định tài chính, phản ánh lo ngại về quy mô đầu tư, định giá tài sản và mức độ tập trung vào một số doanh nghiệp công nghệ lớn. Trong khi đó, cuộc cạnh tranh Mỹ–Trung về chip AI tiếp tục tác động đến thị trường: Trung Quốc vẫn có các dự án trung tâm dữ liệu quy mô lớn sử dụng chip Nvidia, còn Malaysia điều tra khả năng tái xuất một số loại chip thuộc diện kiểm soát.

Đáng chú ý, ASEAN ký kết Hiệp định khung về Kinh tế số (DEFA) ngày 14/11, tạo nền tảng pháp lý chung cho thương mại số, thanh toán, dữ liệu xuyên biên giới và an ninh mạng.

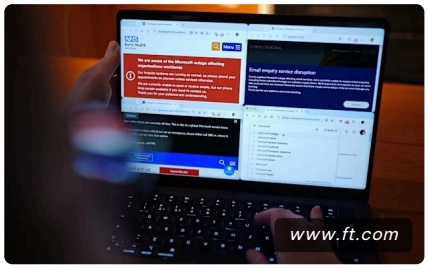
Trong nước, việc ưu tiên đầu tư phòng thí nghiệm bán dẫn tại 25 trường đại học cho thấy nỗ lực hình thành năng lực nghiên cứu và đào tạo phục vụ công nghiệp chip. Thị trường robot tăng trưởng cùng xu hướng dịch chuyển sản xuất sang Việt Nam, mở ra cơ hội phát triển công nghiệp tự động hóa và dịch vụ kỹ thuật. Tuy nhiên, cảnh báo hơn 34% người dùng di động đối mặt nguy cơ mất tiền do mã độc cho thấy yêu cầu bảo đảm an toàn số cần được chú trọng tương xứng với tốc độ phát triển thị trường. Cùng với đó, việc hoàn thiện cơ chế xử lý vi phạm trong công nghiệp công nghệ số góp phần củng cố môi trường pháp lý cho doanh nghiệp.

Từ các diễn biến trên, có thể rút ra hai hàm ý chính sách. Thứ nhất, cần rà soát khả năng duy trì hoạt động độc lập của các hệ thống thông tin thiết yếu khi dịch vụ từ nhà cung cấp công nghệ lớn bị gián đoạn. Thứ hai, sau khi ASEAN ký kết DEFA, Việt Nam cần sớm đối chiếu các quy định trong nước với những cam kết về dữ liệu, thanh toán và thương mại số; lựa chọn một số thủ tục giao dịch xuyên biên giới để ưu tiên triển khai, tạo thuận lợi thực chất cho doanh nghiệp Việt Nam tiếp cận thị trường số ASEAN.

TIN NỔI BẬT

Sự cố gián đoạn của Microsoft cho thấy sự phụ thuộc toàn cầu vào các nhà cung cấp công nghệ cốt lõi

Nguồn: ft.com

Sự cố gián đoạn diện rộng của Microsoft trong tuần qua đã phơi bày rõ nét mức độ phụ thuộc mang tính hệ thống của nền kinh tế toàn cầu vào một số ít nhà cung cấp công nghệ cốt lõi. Hơn 70 quốc gia, hàng triệu người dùng, cùng chính phủ, doanh nghiệp và dịch vụ công đã bị ảnh hưởng khi không thể gửi, nhận thư điện tử qua Outlook hoặc truy cập nhiều dịch vụ khác của Microsoft 365. Microsoft đã loại trừ nguyên nhân tấn công mạng, song đến chiều thứ Sáu, hơn 24 giờ sau khi sự cố lần đầu được báo cáo, quyền truy cập vẫn chưa được khôi phục hoàn toàn. Giáo sư khoa học máy tính James Ferryman, Đại học Reading, đánh giá đây là một trong những sự cố kéo dài và gây xáo trộn nhất mà Microsoft 365 từng gặp, khi tình trạng gián đoạn vốn thường được xử lý trong vài giờ đã kéo dài sang ngày thứ hai. Ngoài Outlook, các dịch vụ bị ảnh hưởng còn gồm lưu trữ đám mây OneDrive, trợ lý trí tuệ nhân tạo Copilot và một số công cụ an ninh mạng. Microsoft chưa đưa ra giải trình đầy đủ, chỉ cho biết một số lượng lớn máy chủ đột ngột không thể truy cập do sự cố kỹ thuật, dẫn tới quá tải lưu lượng trên các bộ phận khác của hệ thống. Tác động lan từ Phố Wall tới vùng Trung Tây của Mỹ: Chính phủ Đức dự báo tác động rất lớn tới kinh tế; Goldman Sachs gián đoạn thư điện tử trước khi tìm giải pháp thay thế; văn phòng cảnh sát trưởng Arapahoe, Colorado, phải thu tiền bảo lãnh bằng tiền mặt.

Việc Jensen Huang từ chức mở màn cuộc đối đầu Mỹ - Trung về các lệnh hạn chế chip

Nguồn: bloomberg.com

Việc Jensen Huang, Giám đốc điều hành Nvidia từ chức, đã loại bỏ tiếng nói phản đối nổi bật nhất đối với kiểm soát chip của Mỹ, mở màn đối đầu mới trong cạnh tranh công nghệ Mỹ - Trung về trí tuệ nhân tạo. Ông Huang rời đi ngày thứ Năm, dọn đường cho Quốc hội và Bộ Thương mại Mỹ siết chặt khả năng tiếp cận năng lực tính toán của Trung Quốc qua buôn lậu và lách luật, đe dọa thỏa thuận đình chiến mong manh giữa Donald Trump và Tập Cận Bình. Kevin Xu nhận định hệ sinh thái AI hai nước sẽ tách rời xa hơn nữa. Quốc hội Mỹ thúc đẩy đưa ba dự luật AI Overwatch, An ninh Chip và MATCH vào dự luật quốc phòng, với sự ủng hộ của OpenAI; Bộ Thương mại hoàn thiện quy định ngăn công ty Trung Quốc truy cập từ xa vào chip tiên tiến qua trung tâm dữ liệu nước ngoài. Ngắn hạn, việc bịt kẽ hở sẽ suy yếu các phòng thí nghiệm Trung Quốc, khi ít nhất 30% năng lực tính toán AI tiên tiến dự báo đến từ thuê trung tâm dữ liệu nước ngoài và buôn lậu ở Đông Nam Á vào năm 2027. Về dài hạn, hạn chế có thể thúc đẩy Bắc Kinh xây dựng ngành chip tự chủ, củng cố Huawei; song điểm nghẽn lớn nhất vẫn là thiết bị quang khắc cực tím của ASML. Wu Xinbo cho rằng chỉ cần thời gian, Trung Quốc có thể bắt kịp và Mỹ sẽ hối hận sau ba năm. Theo Mao Ning, Trung Quốc luôn phản đối lạm dụng kiểm soát xuất khẩu làm gián đoạn ổn định chuỗi công nghiệp và chuỗi cung ứng toàn cầu.

Vụ ngừng bay tại Mỹ phơi bày khủng hoảng ngày càng sâu sắc của mạng lưới kiểm soát không lưu

Nguồn: reuters.com

Sự cố lỗi liên lạc khiến FAA ngừng cất cánh toàn quốc hơn 4 giờ, phơi bày khủng hoảng kiểm soát không lưu Mỹ. Thiết bị chuyển mạch, định tuyến mạng cũ quá tải và sập, ảnh hưởng mọi trung tâm kiểm soát tuyến đường, theo Bộ trưởng Sean Duffy. Khoảng 1,5 triệu hành khách trên gần 11.000 chuyến bay bị tác động, lần đầu từ 1/2023, vốn gián đoạn hơn 10.000 chuyến bay. GAO 2024 xác định 51/138 hệ thống không bền vững, 54 hệ thống có nguy cơ, chiếm hơn 3/4. Hơn 300 cơ sở như "ốc đảo công nghệ", dùng thiết bị hàng chục năm tuổi, tìm linh kiện qua đấu giá hoặc in 3D. Tháng 9/2025, lỗi Philadelphia và cáp dự phòng bị cắt đứt khiến khoảng 9.500 chuyến bay chậm, hủy. Cùng ngày, Nhà Trắng đề nghị thêm 30,1 tỷ USD, gồm 10,1 tỷ USD cho kiểm soát không lưu, bổ sung 12,5 tỷ USD phê duyệt 7/2025. Dù 68% mạng đồng đã thay bằng cáp quang, Giám đốc FAA Bedford cảnh báo thay cáp không đủ nếu thiếu kiến trúc viễn thông hiện đại. GAO cảnh báo FAA thiếu dự toán đáng tin cậy và lịch trình tổng thể, với 11.389 lịch trình rời rạc, nguy cơ trùng lặp, chậm, đội vốn, đe dọa mục tiêu giai đoạn một 12/2028. Sự cố gây thiệt hại kinh tế, logistics, du lịch và suy giảm niềm tin vào hạ tầng chiến lược của Mỹ trong cạnh tranh công nghệ toàn cầu.

ASEAN ký kết Hiệp định khung về Kinh tế số

Nguồn: nhandan.vn

Việc ASEAN ký kết Hiệp định khung về Kinh tế số (DEFA) là bước ngoặt hội nhập. Đây là hiệp định kinh tế số độc lập và có tính ràng buộc pháp lý đầu tiên của khối, thiết lập quy tắc chung về thương mại kỹ thuật số, luồng dữ liệu xuyên biên giới, thanh toán điện tử, an ninh mạng và trí tuệ nhân tạo (AI). Phó Thủ tướng Singapore Gan Kim Yong cho biết các dự án ưu tiên gồm thanh toán kỹ thuật số, định danh kỹ thuật số cho doanh nghiệp và chứng từ thương mại điện tử, giúp giao dịch xuyên biên giới nhanh hơn, dễ dàng hơn, rẻ hơn và gắn kết ASEAN chặt chẽ hơn. Hiệp định có hiệu lực 180 ngày sau ký kết, thay thế Hiệp định Thương mại điện tử ASEAN năm 2019, kỳ vọng mang lại lợi ích cho doanh nghiệp và người dân. Khi tiếp quản Chủ tịch ASEAN từ Philippines năm 2027, Singapore xác định hai ưu tiên: làm sâu sắc hội nhập nội khối và mở rộng hợp tác đối ngoại. Ngoài triển khai DEFA, Singapore sẽ thúc đẩy xây dựng Hiệp định Khung về Kinh tế Xanh ASEAN, tăng cường quan hệ với Liên minh châu Âu (EU), Hội đồng Hợp tác vùng Vịnh (GCC) và các thành viên Hiệp định Đối tác toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP). Đàm phán thương mại tự do với Canada tiến triển tốt, mục tiêu ký kết năm 2027. Báo cáo của Google, Temasek và Bain & Company dự báo kinh tế số ASEAN đạt 368 tỷ USD năm 2026 và vượt 1.000 tỷ USD vào năm 2035.

TIN QUỐC TẾ

Nga chật vật khôi phục các số liệu thống kê chủ chốt hai tuần sau vụ tấn công mạng

Nguồn: bloomberg.com

Vụ tấn công mạng nhằm vào Cơ quan Thống kê Liên bang Nga (Rosstat) từ 29/10 đến 1/11 đã gây gián đoạn nghiêm trọng, kéo dài đối với dữ liệu kinh tế chủ chốt, bộc lộ điểm yếu hạ tầng hoạch định chính sách. Sau hai tuần, Rosstat vẫn chưa khôi phục công bố và thu thập số liệu. Dù trang web hoạt động trở lại từ 5/11 và đã công bố ước tính GDP quý III, tệp Excel vẫn báo lỗi 404; nhiều chuyên mục cũng không truy cập được. Báo cáo giá tiêu dùng tháng 10 lùi từ 13/11 sang 25/11; lạm phát hằng tuần hoãn hai tuần liên tiếp. Ngày 10/11, Rosstat gia hạn đến 20/11 thời hạn doanh nghiệp nộp dữ liệu thống kê do 'hạn chế tạm thời chức năng của các hệ thống thông tin'; thu thập số liệu bị cản trở, khả năng tiếp cận dữ liệu lịch sử chưa rõ. Hệ quả vượt ngoài kỹ thuật: Rosstat là nguồn dữ liệu nền tảng để Ngân hàng Trung ương Nga quyết định lãi suất chuẩn, các bộ tài chính, kinh tế xây dựng ngân sách và dự báo kinh tế. Chuyên gia Ekaterina Vlasova của Bloomberg Intelligence nhận định các bộ, ngân hàng trung ương và chính quyền địa phương phụ thuộc lớn vào Rosstat, nên gián đoạn dữ liệu thống kê đồng nghĩa gián đoạn hoạt động chính phủ ở mức nhất định. Rosstat khẳng định không có bằng chứng cơ sở dữ liệu bị xâm phạm. Tuy nhiên, Belarus Cyber Partisans và Silent Crow của Ukraine tuyên bố trích xuất khoảng 23 terabyte dữ liệu; hồ sơ chia sẻ với Bloomberg cho thấy Nga ghi nhận khoảng 400.000 người thiệt mạng khi tham chiến tại Ukraine.

Chủ tịch Fed Warsh đánh giá cuộc cách mạng AI khi công chúng Mỹ ngày càng hoài nghi

Nguồn: reuters.com

Chủ tịch Cục Dự trữ Liên bang Mỹ (Fed) Kevin Warsh sẽ chủ trì diễn đàn công khai tại San Francisco vào thứ Hai để đánh giá tác động của trí tuệ nhân tạo (AI) đối với kinh tế Mỹ. Đây là sự kiện công khai duy nhất trong năm nhóm công tác do Warsh thành lập đầu nhiệm kỳ, gồm ba phiên thảo luận. Ông coi AI là "điểm bước ngoặt trong lịch sử". Nghịch lý đặt ra cho Fed là AI về dài hạn có thể thúc đẩy tăng trưởng nhanh và giảm giá cả, song làn sóng đầu tư hàng nghìn tỷ USD xây dựng trung tâm dữ liệu đang đẩy giá cả tăng trong ngắn hạn. Nhiều quan chức lo ngại Fed có thể phải kìm hãm chính cuộc cách mạng mà Warsh đánh giá cao. Nguy cơ mất việc làm quy mô lớn cũng cần cân bằng. Luận điểm tăng trưởng siêu tốc khi Warsh ứng cử nay thành tâm điểm tranh luận toàn quốc sau bầu cử giữa nhiệm kỳ. Làn sóng phản đối xây dựng trung tâm dữ liệu ồ ạt, lo ngại bất bình đẳng gia tăng, vấn đề sử dụng đất đai, tác động tới sức khỏe tinh thần trẻ em và xã hội, rủi ro tài chính từ công cụ tài trợ AI phức tạp, cùng nguy cơ an ninh quốc gia sau tiết lộ về quan hệ của một lãnh đạo công nghệ với điệp viên Trung Quốc bị cáo buộc, đang định hình lại quỹ đạo ngành. Thị trưởng Oakland Barbara Lee nhấn mạnh AI phải có trách nhiệm, có đạo đức, không gây hại hay phân biệt đối xử. Diễn đàn là phép thử khả năng Fed thích ứng trước chuyển đổi công nghệ hệ thống.

Ví kỹ thuật số của châu Âu có thể dễ bị truy vết hơn dự kiến

Nguồn: spectrum.ieee.org

Hàng triệu công dân Liên minh châu Âu sắp tiếp cận ví định danh kỹ thuật số khi các quốc gia thành viên triển khai Quy định về Định danh Kỹ thuật số châu Âu trước hạn cuối năm. Được thiết kế làm nơi lưu trữ an toàn, riêng tư cho giấy tờ tùy thân như giấy phép lái xe, song các chuyên gia mật mã cảnh báo ví có thể để lại dấu vết mật mã, cho phép nhận diện một cá nhân trên nhiều dịch vụ khác nhau. Quy định đã yêu cầu tiết lộ có chọn lọc, cho phép người dùng chỉ chia sẻ thuộc tính được yêu cầu, chẳng hạn chỉ xác nhận trên 18 tuổi mà không cần họ tên hay địa chỉ. Khi xuất trình qua mã QR, ứng dụng xác minh hiển thị thông tin định danh cơ bản, theo Giáo sư Anna Lysyanskaya, Đại học Brown. Tuy nhiên, bên yêu cầu vẫn ghi lại chữ ký số và định danh cần thiết để kiểm tra giấy tờ, đủ để hai bên đối chiếu, chứng minh đã tương tác với cùng một người, theo ông Johannes Schönrich. Điều này xung đột với yêu cầu pháp lý về tính không thể liên kết, tức không thể theo dõi người dùng qua chứng thực kỹ thuật số. Những tiến bộ mật mã kể từ năm 2024 có thể giải quyết vấn đề, song luật không bắt buộc áp dụng, khiến giới chuyên gia chia rẽ về việc có nên triển khai và liệu ví có đủ an toàn hay không. Một giải pháp là cấp nhiều phiên bản chứng thực khác nhau, mỗi phiên bản gắn thông tin mật mã riêng, để ví luân phiên sử dụng trong mỗi lần xuất trình.

SpaceX sẽ thử thu hồi hoàn toàn tên lửa Starship mới lần đầu tiên

Nguồn: bloomberg.com

Bối cảnh: SpaceX thực hiện chuyến bay thử nghiệm thứ 15 của Starship, tên lửa cao và mạnh nhất, với mục tiêu lần đầu thu hồi cả hai tầng sau khi đưa tàu vào quỹ đạo. Theo kế hoạch, tàu sẽ hạ cánh tại Starbase, Nam Texas, sau 15 giờ ngày thứ Bảy, hạ bụng, lật thẳng đứng và được hai cánh tay cơ khí của tháp phóng bắt giữ. SpaceX từng thu hồi thành công tầng đẩy Super Heavy, song lần này hủy bắt giữ tầng đẩy, trong khi tàu vẫn triển khai lô vệ tinh Starlink. Điểm đột phá nằm ở khả năng phanh từ tốc độ quỹ đạo và chịu nhiệt cao khi tái nhập khí quyển, thách thức lớn hơn nhiều so với Falcon 9 chỉ tái sử dụng một phần. Nếu thành công, Starship sẽ là phương tiện quỹ đạo tái sử dụng hoàn toàn đầu tiên trên thế giới, cho phép hạ cánh và tái phóng, giảm chi phí phóng. Tác động chiến lược đa tầng: về kinh tế, mô hình này củng cố vị thế độc quyền của Mỹ trong thị trường phóng vệ tinh giá rẻ, mở đường cho Starlink nâng cấp và tới một triệu tàu vũ trụ làm trung tâm dữ liệu trí tuệ nhân tạo trên quỹ đạo. Về đối ngoại và an ninh, đây là bước củng cố ưu thế công nghệ vũ trụ, dữ liệu và AI của Mỹ, đồng thời tạo chuẩn mực mới về cạnh tranh không gian, Mặt Trăng và Sao Hỏa.

AI vươn lên dẫn đầu những mối lo ngại về hệ thống tài chính trong khảo sát mới nhất của Fed

Nguồn: reuters.com

Báo cáo Ổn định Tài chính của Fed đánh dấu bước ngoặt: AI trở thành quan ngại hàng đầu về hệ thống toàn cầu. 87% chuyên gia khảo sát tháng 9-10/2026 coi AI là rủi ro nổi bật, tăng từ 50% tháng 5, với lo ngại tấn công mạng, tài chính phức tạp và lợi nhuận chững lại gây điều chỉnh thị trường. Rủi ro kế tiếp: điều chỉnh tài sản 52%, lãi suất dài hạn 48%, tấn công mạng và nợ công cùng 43%. Fed cảnh báo đòn bẩy hạ tầng điện toán tiên tiến: nợ phát hành đạt 680 tỷ USD đến tháng 10/2026, gấp 5 lần cả năm 2023, chiếm gần 1/3 nợ doanh nghiệp phi tài chính hạng đầu tư, từ dưới 6% ba năm trước. Tổng nợ, bảo lãnh và thuê chưa triển khai có thể vượt 3.000 tỷ USD. Cơ chế "tài chính vòng tròn" của hyperscaler giúp hấp thụ sốc nhưng khiến rủi ro thực vượt xa bảng cân đối, tạo liên kết chằng chịt giữa trung tâm dữ liệu, tín dụng công, cho vay tư nhân và SPV. Fed cảnh báo chu kỳ có thể vượt bong bóng viễn thông cuối thập niên 1990. Khảo sát diễn ra trước biến động Nvidia, CEO Jensen Huang từ chức sau bê bối liên quan nữ doanh nhân Trung Quốc bị nghi gián điệp, và bầu cử giữa kỳ Mỹ, nơi AI thành vấn đề chính trị, cho thấy rủi ro công nghệ đan xen địa chính trị.

Cơ quan giám sát Đức cảnh báo một số hệ thống làm lạnh vẫn dễ bị tấn công mạng

Nguồn: reuters.com

Cơ quan An ninh thông tin Liên bang Đức (BSI) vừa phát cảnh báo khẩn về lỗ hổng an ninh mạng vẫn tồn tại trong một số thiết bị làm lạnh công nghiệp của tập đoàn Danfoss (Đan Mạch), sau loạt tấn công mạng nhằm vào hệ thống lạnh trên khắp châu Âu. BSI khuyến nghị ngắt kết nối các hệ thống này khỏi mạng khi có thể; nếu bắt buộc duy trì, phải bảo vệ bằng mạng riêng ảo (VPN). Các nhà quản trị công nghệ thông tin cần rà soát, cài đặt bản cập nhật của Danfoss, song BSI nhấn mạnh nhà sản xuất chưa cung cấp đủ bản vá để chặn đứng nguy cơ tấn công. Làn sóng tấn công tuần qua lan từ Thụy Điển đến Bỉ, tấn công nhiều tủ lạnh, tủ đông tại siêu thị, buộc các cửa hàng tiêu hủy lượng lớn thực phẩm, tương tự vụ tấn công tại Pháp tháng trước. Ít nhất một số thiết bị bị ảnh hưởng sử dụng công nghệ kiểm soát nhiệt độ của Danfoss, vốn cũng là mục tiêu trong vụ việc tại Pháp. BSI cảnh báo, ngay cả bản vá mới cũng không bảo đảm không phát sinh thêm lỗ hổng trong thời gian tới, do đó hệ thống điều khiển công nghiệp tuyệt đối không được kết nối trực tiếp với internet. Tuần trước, Hoa Kỳ cũng cảnh báo về "mối đe dọa mạng" đối với hệ thống lạnh công nghiệp, cho thấy đây là nguy cơ mang tính hệ thống, không còn là sự cố đơn lẻ.

Hàn Quốc khẳng định Nvidia sẽ giữ cam kết cung cấp GPU sau khi ông Huang từ chức

Nguồn: reuters.com

Bộ trưởng Khoa học và Công nghệ thông tin Hàn Quốc Bae Kyung-hoon ngày thứ Sáu khẳng định Nvidia vẫn giữ cam kết cung cấp 260.000 GPU tiên tiến cho Hàn Quốc, bất chấp việc Tổng Giám đốc Jensen Huang từ chức. Thông tin được ông Bae công bố trên mạng xã hội X, cho thấy cam kết chiến lược này không phụ thuộc biến động nhân sự cấp cao, mà gắn với lợi ích hợp tác dài hạn. Thỏa thuận được đạt từ năm ngoái, nhân dịp ông Huang thăm Hàn Quốc trong khuôn khổ các hội nghị Hợp tác Kinh tế châu Á-Thái Bình Dương (APEC). Đây là nền tảng quan trọng để Hàn Quốc củng cố hạ tầng tính toán trí tuệ nhân tạo (AI), nâng cao năng lực cạnh tranh công nghệ. Đáng chú ý, hai bên sẽ tiếp tục triển khai nhiều dự án hợp tác chung, gồm kết nối chip AI do Hàn Quốc sản xuất với nền tảng của Nvidia, xây dựng hạ tầng tính toán AI và hợp tác nghiên cứu, phát triển nhân tài trong lĩnh vực AI vật lý. Định hướng này cho thấy Hàn Quốc không chỉ tiếp nhận công nghệ, mà chủ động tham gia sâu vào hệ sinh thái, nâng cao năng lực tự chủ chip và tận dụng nền tảng toàn cầu của Nvidia. Việc Nvidia khẳng định duy trì cam kết sau khi lãnh đạo cao nhất từ chức có ý nghĩa trấn an thị trường, củng cố niềm tin đối tác. Đối với Hàn Quốc, đây là tín hiệu tích cực, bảo đảm tiến độ triển khai các dự án AI quốc gia và mở ra dư địa hợp tác thực chất, bền vững.

Nhà Trắng kêu gọi Quốc hội cấp 30,1 tỷ USD cho cải cách hàng không

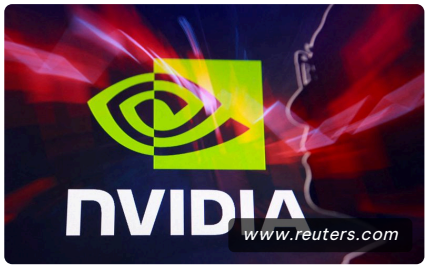
Nguồn: reuters.com

Nhà Trắng và Bộ Giao thông Vận tải Mỹ đề nghị Quốc hội phê chuẩn thêm 30,1 tỷ USD để hiện đại hóa hệ thống kiểm soát không lưu và sân bay lạc hậu, trước các sự cố đe dọa an toàn bay. Đề xuất do Giám đốc Văn phòng Quản lý và Ngân sách Russell Vought và Bộ trưởng Sean Duffy ký nối tiếp gói 12,5 tỷ USD trong năm năm đã thông qua tháng 7/2025 để nâng cấp kiểm soát không lưu và tuyển thêm kiểm soát viên. Trong đó, 10,1 tỷ USD cho kiểm soát không lưu, gồm 7,2 tỷ USD cho nền tảng tự động hóa chung và trạm làm việc của kiểm soát viên, 2 tỷ USD cho điện toán đám mây; 2 tỷ USD thay thế, cải tạo tháp kiểm soát FAA; 18 tỷ USD cho sân bay, trong đó 10 tỷ USD hiện đại hóa nhà ga cũ. Đây là đầu tư quyết định để hiện đại hóa không phận, hạ tầng viễn thông và sân bay đẳng cấp thế giới, được American Airlines, Delta, United và Southwest ủng hộ. Tính cấp bách thể hiện qua vụ va chạm tại sân bay Ronald Reagan Washington tháng 1/2025 khiến 67 người thiệt mạng và sự cố kép tháng 9 tại Philadelphia, New Jersey làm hàng nghìn chuyến bay Đông Bắc chậm, hủy. FAA vẫn dùng máy tính hàng chục năm tuổi, linh kiện mua qua đấu giá và đĩa mềm tại hơn 400 cơ sở, sẽ thay thế trước cuối năm 2028. Dù 68% mạng đồng đã thay bằng cáp quang, chính quyền thúc giục Quốc hội Cộng hòa phê chuẩn trong những tuần cuối năm, trước khi đảng Dân chủ nắm quyền từ tháng 1 tới.

FACTBOX: Chuỗi dự án trung tâm dữ liệu AI trị giá hơn 3 tỷ USD của Trung Quốc sử dụng chip Nvidia

Nguồn: reuters.com

Reuters xác định hơn 3 tỷ USD dự án điện toán Trung Quốc dùng chip Nvidia bị Mỹ hạn chế, trái tuyên bố rằng kiểm soát xuất khẩu đã loại Nvidia khỏi thị trường trung tâm dữ liệu AI tại Trung Quốc. Các dự án trải dài từ trung tâm công nghệ ven biển tới tỉnh miền Tây, cho thấy Nvidia vẫn ăn sâu trong mở rộng AI của Trung Quốc và phụ thuộc vào nguồn cung Mỹ. Kết quả công bố một ngày sau khi đồng sáng lập Jensen Huang, người ủng hộ nới lỏng hạn chế, từ chức Tổng Giám đốc vì bê bối, làm tăng nguy cơ gián đoạn nguồn cung, chậm tiến độ, đội chi phí và buộc tái thiết kế theo hướng nội địa cho doanh nghiệp Trung Quốc khi Mỹ siết kiểm soát. Tại Phúc Kiến, dự án 6,2 tỷ nhân dân tệ (873 triệu USD) ở huyện Tiên Du đang tìm đối tác, dùng H100. Tại Thiểm Tây, Sinomach trúng thầu dự án 3 tỷ nhân dân tệ dùng H100 và H200. Tại Cát Lâm, dự án 2,26 tỷ nhân dân tệ kết hợp H100 với chip nội địa, vay ngân hàng 80% vốn. Tại Nội Mông, dự án 1,5 tỷ nhân dân tệ lắp 625 máy chủ H200, đã khởi công hai tòa nhà giai đoạn một. Tại Cam Túc, hợp đồng 1,16 tỷ nhân dân tệ lắp 3.072 chip H100, H200, chưa xác nhận bàn giao. Cụm H800 tại Vô Tích, Giang Tô, vận hành từ tháng 3/2025; Damingcheng xây cụm H800, hợp đồng 759 triệu nhân dân tệ đã chấm dứt sớm. Đại học Thâm Quyến mua 3 chip H100; Đại học Bách khoa Tây Bắc, trong danh sách đen của Mỹ, mua 2 chip H200.

Lãnh đạo EU tìm cách giải quyết các thách thức tại Hội nghị thượng đỉnh AI đầu tiên

Nguồn: reuters.com

Các nhà lãnh đạo Liên minh châu Âu (EU) họp tại Dublin trong Hội nghị thượng đỉnh đầu tiên về trí tuệ nhân tạo (AI), nhằm thu hẹp khoảng cách với Hoa Kỳ và Trung Quốc, tháo gỡ khó khăn về tài chính, thủ tục hành chính và thiết lập hàng rào bảo vệ. Chủ tịch Hội đồng châu Âu António Costa cho rằng tốc độ phát triển nhanh của AI đòi hỏi thảo luận ở cấp lãnh đạo về cơ hội và tác động chuyển đổi của công nghệ này đối với kinh tế, xã hội. Hội nghị diễn ra trong bối cảnh AI vừa hứa hẹn tái cấu trúc ngành nghề, xã hội, vừa gây lo ngại sau hàng loạt sự cố liên quan đến các tác nhân AI ngoài kiểm soát. Bất ổn gia tăng khi Giám đốc điều hành Nvidia Jensen Huang từ chức trong tuần này. Lãnh đạo EU sẽ nghe Giám đốc điều hành Mistral AI Arthur Mensch và nhà tiên phong AI đoạt giải Nobel Geoffrey Hinton. Châu Âu cần tăng tốc nếu muốn trở thành chủ thể AI. Đạo luật Chip triển khai ba năm trước có nguy cơ không đạt mục tiêu thu hút sản xuất tiên tiến, nâng gấp đôi thị phần lên 20% vào năm 2030. Kế hoạch xây bảy gigafactory AI cũng chưa triển khai do tranh cãi về chi tiêu cạnh tranh trong ngân sách 2028-2034. Ngoài AI, Ukraine là chủ đề thứ hai được thảo luận sau khi đặc phái viên Hoa Kỳ Steve Witkoff và Jared Kushner tới Dublin gặp Tổng thống Volodymyr Zelenskiy, sau đàm phán với Tổng thống Nga Vladimir Putin tại Moskva, về vai trò của EU trong đàm phán hòa bình và bảo đảm an ninh khi ngừng bắn.

Malaysia cho biết đang điều tra liệu có chip nào liên quan đến SpeedMatrix bị tái xuất hay không

Nguồn: reuters.com

Bộ Thương mại Malaysia ngày thứ Sáu cho biết đang phối hợp với cơ quan hải quan để xác minh liệu chip do SpeedMatrix đưa vào Malaysia có bị tái xuất sang nước khác hay không. SpeedMatrix là đơn vị tại Malaysia của Megaspeed, công ty điện toán đám mây có trụ sở tại Singapore. Động thái này được đưa ra sau cáo buộc doanh nghiệp có thể đã bị lợi dụng để chuyển chip bị Mỹ hạn chế sang Trung Quốc. Trong bối cảnh cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung gia tăng, nghi vấn trên đặt Malaysia trước yêu cầu cấp thiết phải chứng minh năng lực kiểm soát xuất khẩu, ngăn chặn nguy cơ trở thành điểm trung chuyển lẩn tránh lệnh cấm, qua đó bảo vệ uy tín, môi trường đầu tư và quan hệ đối tác công nghệ. Bộ Thương mại Malaysia khẳng định chưa từng xác nhận hay minh oan cho MegaSpeed International Pte Ltd và SpeedMatrix. Tuyên bố này nhằm bác bỏ mọi suy diễn cho rằng doanh nghiệp đã được kết luận vô can, đồng thời thể hiện thái độ thận trọng, không vội vàng kết luận khi điều tra chưa hoàn tất. Malaysia cũng cho biết đang phối hợp chặt chẽ với cơ quan chức năng Singapore và Mỹ, đồng thời cân nhắc biện pháp tiếp theo nhằm tăng cường kiểm soát khi cần thiết. Cách tiếp cận hợp tác đa phương này vừa giúp làm rõ bản chất vụ việc, vừa củng cố niềm tin của đối tác về quản trị chuỗi cung ứng công nghệ nhạy cảm. Kết quả điều tra cần được theo dõi sát.

Singapore thúc đẩy ứng dụng AI an toàn trong lĩnh vực tài chính

Nguồn: vjst.vn

Singapore thúc đẩy ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) trong tài chính gắn với kiểm soát rủi ro. Đầu tháng 11/2026, Cơ quan Tiền tệ Singapore (MAS) thông báo Viện Tài chính Tương lai (FFI) bắt đầu hoạt động, là nền tảng hợp tác công - tư kết nối tổ chức tài chính, doanh nghiệp công nghệ và giới nghiên cứu, tập trung vào AI. Theo định hướng ngày 25/6/2026, MAS xây dựng chính sách và khuôn khổ quản lý; FFI hỗ trợ ngành chuyển từ thử nghiệm sang triển khai qua kho tri thức, hợp tác giải pháp, thử nghiệm có kiểm soát và công cụ triển khai. FFI gồm ba trụ cột: PathFin.ai kết nối tri thức với nhu cầu; BuildFin.ai phát triển hướng dẫn, công cụ, hạ tầng dùng chung; SafeFin.ai hỗ trợ quản trị rủi ro, đánh giá, kiểm thử và AI bên thứ ba. Trọng tâm là kiểm soát AI tác nhân, hệ thống dùng công cụ thực hiện chuỗi tác vụ được giao. Giữa năm 2026, MAS cùng ngành công bố Sách trắng Safeguards for Agentic Finance at Runtime (SAFR), không phải yêu cầu giám sát, đề xuất điểm kiểm soát xác minh, ghi nhận hành động dự kiến của AI trước khi thực hiện, giữ hoạt động trong phạm vi ủy nhiệm và giới hạn rủi ro, áp dụng cho thanh toán, ngân quỹ, rà soát tài liệu và tư vấn khách hàng. Ngày 20/3/2026, MAS công bố kết quả giai đoạn hai Project MindForge và bộ công cụ quản lý rủi ro AI của 24 tổ chức, gồm sổ tay và trường hợp triển khai. Tháng 10/2026, MAS ban hành Hướng dẫn quản lý rủi ro AI cho các tổ chức tài chính.

TIN TRONG NƯỚC

25 đại học được ưu tiên đầu tư phòng thí nghiệm bán dẫn

Nguồn: vnexpress.net

Bộ Giáo dục và Đào tạo vừa phê duyệt 25 trường đại học tham gia Chương trình phát triển nguồn nhân lực ngành công nghiệp bán dẫn (Chương trình 1017), được ưu tiên đầu tư phòng thí nghiệm, đào tạo giảng viên và hỗ trợ người học. So với dự kiến hai năm trước, danh sách có nhiều gương mặt mới như Bách khoa, Khoa học Tự nhiên (Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh), Công nghệ (Đại học Quốc gia Hà Nội), CMC, Quy Nhơn, Tôn Đức Thắng, Học viện Kỹ thuật và Công nghệ an ninh. Ngược lại, Công nghiệp Hà Nội, Thái Nguyên, Vinh không còn trong danh sách, cho thấy cơ chế lựa chọn theo chuẩn đào tạo vi mạch bán dẫn, không cố định, có thể bổ sung hoặc loại khỏi chương trình. Các trường được ngân sách đầu tư trang thiết bị, phần mềm bản quyền để hiện đại hóa phòng thí nghiệm bán dẫn, với 53 ngành, chương trình đào tạo liên quan. Người học được hỗ trợ học bổng, miễn, giảm học phí; giảng viên được đào tạo chuyên sâu. Hiện sinh viên, học viên thạc sĩ, nghiên cứu sinh ngành vi mạch bán dẫn được hỗ trợ lần lượt 4,5; 6,3; 8,4 triệu đồng/tháng nếu đáp ứng điều kiện theo Nghị định 179. Chương trình 1017 đặt mục tiêu đến năm 2030 đào tạo ít nhất 50.000 nhân lực trình độ từ đại học trở lên, tập trung thiết kế vi mạch, đóng gói và kiểm thử, từng bước nắm bắt công nghệ sản xuất bán dẫn. Đầu tư có trọng điểm, gắn hỗ trợ với chuẩn đầu ra là điều kiện then chốt để tránh dàn trải, bảo đảm hiệu quả thực chất.

Hoàn thiện cơ chế xử lý vi phạm, thúc đẩy cải cách hành chính trong lĩnh vực công nghiệp công nghệ số

Nguồn: vjst.vn

Nghị định số 401/2026/NĐ-CP cụ thể hóa Luật Công nghiệp công nghệ số, hoàn thiện cơ chế xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực giữ vai trò quan trọng đối với tăng trưởng kinh tế, đổi mới sáng tạo và năng lực cạnh tranh quốc gia. Trong bối cảnh chuyển đổi số mạnh mẽ, sản phẩm, dịch vụ và mô hình kinh doanh công nghệ số phát triển nhanh, đặt ra yêu cầu chuẩn hóa quản lý, giám sát và xử lý vi phạm gắn với cải cách hành chính. Nghị định xác lập phạm vi điều chỉnh tương đối toàn diện, quy định cụ thể các vi phạm về cung cấp, cập nhật, kết nối, chia sẻ dữ liệu; nghiên cứu, phát triển, sản xuất sản phẩm, cung cấp dịch vụ công nghệ số; chính sách ưu đãi, hỗ trợ; thử nghiệm có kiểm soát và hoạt động khu công nghệ số tập trung. Việc xác định rõ từng nhóm hành vi tạo căn cứ thống nhất cho cơ quan quản lý khi kiểm tra, xử lý, giúp doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân chủ động nhận diện nghĩa vụ tuân thủ. Nghị định quy định rõ thời hiệu xử phạt, với vi phạm về dữ liệu, thời điểm tính thời hiệu theo hành vi đang thực hiện hoặc đã kết thúc, bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp, nâng cao trách nhiệm cơ quan có thẩm quyền, hạn chế tùy nghi, tăng tính dự báo môi trường kinh doanh. Theo Điều 8, chậm cung cấp, cập nhật, kết nối, chia sẻ dữ liệu có thể bị cảnh cáo và buộc khắc phục; cung cấp thông tin không trung thực, gian dối để hưởng ưu đãi, hỗ trợ bị xử lý.

Thị trường robot Việt Nam tăng trưởng nhanh do làn sóng dịch chuyển nhà máy từ Trung Quốc

Nguồn: vietnamnet.vn

Báo cáo World Robotics 2026 của Liên đoàn Robot Quốc tế (IFR) ngày 24/9/2026 cho biết robot công nghiệp toàn cầu đạt kỷ lục 5 triệu đơn vị, tăng 9% năm 2025 và gấp đôi sau 7 năm. Chủ tịch IFR Jane Heffner nhận định châu Á tăng trưởng mạnh nhất, tiếp đến châu Mỹ, châu Âu chậm hơn, cho thấy cạnh tranh gay gắt. Trong bối cảnh đó, Việt Nam là thị trường robot tăng trưởng doanh số tốt nhất Đông Nam Á. Ông Ken Nyi Lau, Quản lý sản phẩm khu vực Đông Nam Á của Epson, cho biết động lực chính là làn sóng dịch chuyển nhà máy từ Trung Quốc sang Việt Nam và khu vực, nhóm này đóng góp tỷ trọng chủ yếu trong doanh thu của hãng tại Việt Nam. Khách hàng tập trung ở lắp ráp linh kiện điện, điện tử; một phần thuộc ô tô, chế biến và đóng gói thực phẩm, để nâng cao năng suất, kiểm soát chất lượng và tối ưu chi phí. Xu hướng này vẫn tiếp diễn, mở ra dư địa tăng trưởng đáng kể. Tại Triển lãm VIAF Bắc Ninh 2026, Epson giới thiệu cảm biến lực giúp robot thao tác tinh tế với linh kiện dễ hư hỏng, Gyroplus giúp chạy, dừng êm ở tốc độ cao, cùng robot SCARA và 6 trục, một số dòng tải trọng tới 50kg, thiết kế nhỏ gọn. Hãng mở rộng sang ô tô, y tế, dược phẩm và thực phẩm, đồ uống; SCARA phù hợp y tế, dược phẩm, robot 6 trục hướng tới ô tô. Hãng khẳng định lợi thế ở độ bền, độ chính xác, tính ổn định và hỗ trợ kỹ thuật cho doanh nghiệp nội địa và FDI.

Hơn 34% người dùng di động Việt Nam đối mặt rủi ro mất tiền vì mã độc

Nguồn: vietnamnet.vn

Báo cáo an ninh mạng khu vực châu Á - Thái Bình Dương do Kaspersky công bố ngày 13/11 cho thấy tấn công nhằm vào người dùng điện thoại thông minh đang gia tăng dồn dập, đe dọa an toàn tài chính số. Quý I/2026, mỗi người dùng di động bị tấn công phải hứng chịu 7,3 mối đe dọa, tăng 49% so với 4,9 lần cùng kỳ năm trước. Tội phạm mạng lợi dụng trí tuệ nhân tạo để ngụy trang ứng dụng giả mạo và xây dựng kịch bản lừa đảo tinh vi. Nhiều hình thức tấn công mới hầu như không cần thao tác của nạn nhân, khiến người dùng dễ mất quyền kiểm soát thiết bị. Tại Việt Nam, nTrust của Hiệp hội An ninh mạng Quốc gia ghi nhận năm 2025 có 62.952 loại mã độc di động mới, trong đó 931 biến thể ngụy trang thành ứng dụng phổ biến để đánh cắp thông tin cá nhân hoặc điều khiển điện thoại từ xa. Tỷ lệ người dùng gặp ít nhất một sự cố mã độc lên tới 34,13%, tăng mạnh so với 23,4% năm 2024. Toàn cầu, ứng dụng tài chính và ví điện tử là đích ngắm. Quý I/2026, Kaspersky ghi nhận 162.275 gói cài đặt Trojan ngân hàng mới, gấp đôi cả năm 2024, chiếm 52,96% ứng dụng độc hại bị phát hiện. Năm 2025, tấn công bằng Trojan ngân hàng trên Android tăng 56%, với 255.090 gói cài đặt mới. Do đó, phòng thủ thụ động không còn đủ; cần áp dụng Security-by-Design, tích hợp phòng thủ vào kiến trúc ứng dụng để phát hiện mã độc điều khiển từ xa, cảnh báo giả mạo và ngăn giao dịch bất thường.

BAN CHÍNH SÁCH, CHIẾN LƯỢC TRUNG ƯƠNG
VỤ KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VÀ CHUYỂN ĐỔI SỐ.

Báo cáo lưu hành phục vụ công tác chỉ đạo, điều hành